

Ocena podatności polskich odmian róż na czarną plamistość *Diplocarpon rosae* oraz ich zimotrwałość w warunkach Polski centralnej

Bożena Matysiak

E-mail: bozena.matysiak@inhort.pl

W latach 2017-2019 oceniano podatność 17 polskich odmian róż zgromadzonych w kolekcji polowej Instytutu Ogrodnictwa na *Diplocarpon rosae*, sprawcy czarnej plamistości oraz ich zimotrwałość. Ocenianymi odmianami były: 'Adam Chodun' (Mieszańce róży pomarszczonej), 'Chopin' (Mieszańce herbatnie), 'Czesław Miłosz' (Miniaturowe), 'Iwona' (Parkowe), 'Jarocin' (Floribunda), 'Kazimierz Walter' (Miniaturowe), 'Konstancin' (Parkowe/owocowe), 'Kórnik' (Mieszańce róży pomarszczonej), 'Mikołaj Kopernik' (Mieszańce herbatnie), 'Merkury 2000' (Parkowe/okrywowe), 'Mazowsze' (Mieszańce herbatnie), 'Prof. Kownas' (Floribunda), 'Show Time' (Mieszańce róży pomarszczonej), 'Św. Tereska' (Miniaturowe), 'Veneda' (Parkowe), 'Wspomnienie Lata' (Parkowe) i 'Venrosa' (Mieszańce herbatnie).

Na podstawie oceny stopnia porażenia liści grzybem w sezonie wegetacyjnym określono grupy odporności odmian róż na czarną plamistość liści:

Odmiany całkowicie odporne (brak objawów chorobowych): 'Adam Chodun', 'Iwona', 'Kórnik', 'Show Time'.

Odmiany odporne: 'Czesław Miłosz', 'Prof. Kownas' (od 0,1 do 25% liści z objawami chorobowymi w całym sezonie wegetacyjnym).

Odmiany umiarkowanie odporne: 'Chopin', 'Jarocin', 'Konstancin', 'Mazowsze', 'Merkury 2000', 'Mikołaj Kopernik', 'Venrosa', 'Veneda' (powyżej 25% liści z objawami chorobowymi).

Odmiany podatne: 'Kazimierz Walter', 'Św. Tereska' (do 25% opadłych liści, a pozostałe z objawami chorobowymi).

Miarą zimotrwałości był stopień przemarznięcia pędów.

Na podstawie uzyskanych wyników poszczególne genotypy róż zaszeregowano do 5 grup o zróżnicowanej zimotrwałości.

Grupa 1 - brak uszkodzeń pędów, początek wegetacji w terminie typowym dla taksonu: 'Adam Chodun', 'Czesław Miłosz', 'Iwona', 'Konstancin', 'Kórnik', 'Show Time', 'Wspomnienie Lata', 'Veneda'.
Grupa 2 – przemarznięte tylko wierzchołkowe części pędów: 'Jarocin', 'Merkury 2000'.

Grupa 3 – przemarznięta górna część pędów, nie więcej niż do 1/3 długości: 'Prof. Kownas'

Grupa 4 – przemarznięte pędy na co najmniej 1/3 długości i nie więcej niż na 2/3 długości: 'Mikołaj Kopernik', 'Mazowsze', 'Św. Tereska'.

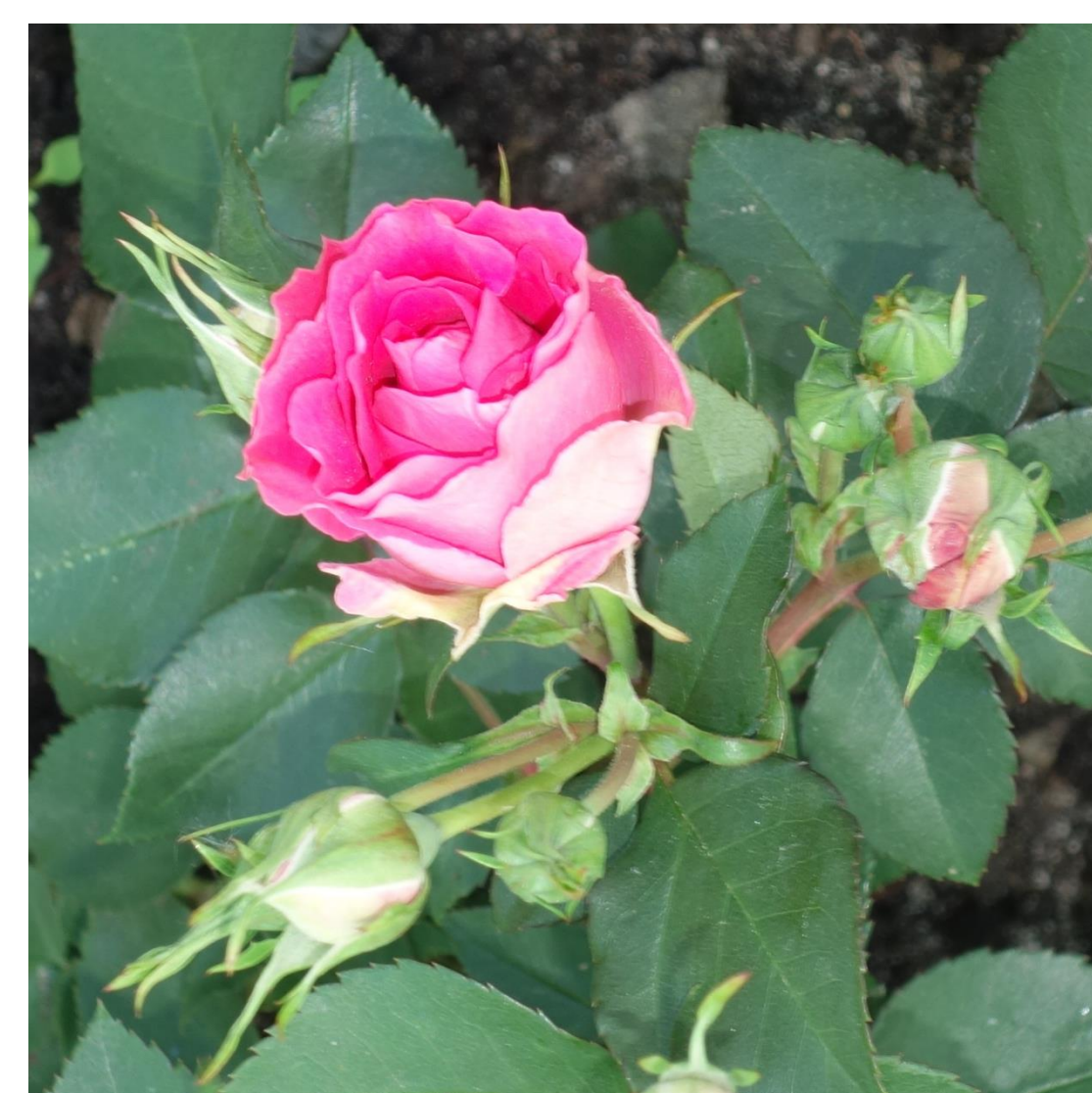
Grupa 5 – przemarznięte całe pędy za wyjątkiem podstawy (z podstawy wyrastają nowe pędy): 'Chopin', 'Kazimierz Walter', 'Venrosa'.

'Adam Chodun' (Chodun 1980)

'Chopin' (Żyła 1980)

'Czesław Miłosz' (Rojewski 2012)

'Iwona' (Rojewski 2012)

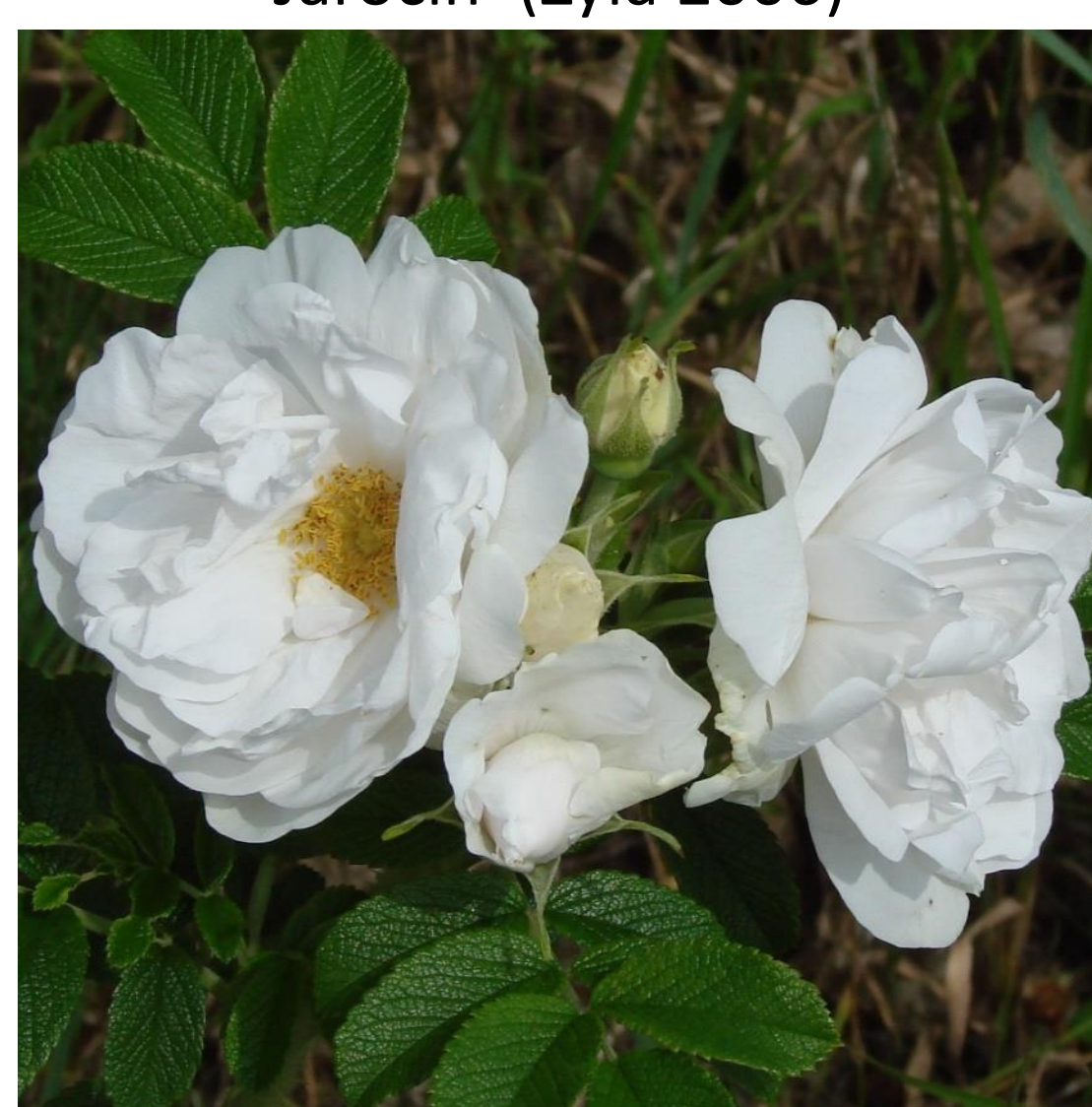
'Jarocin' (Żyła 2006)

'Kazimierz Walter' (Z. Wituszyński)

'Konstancin' (Milewski 1974)

'Kórnik' (Arboretum Kórnickie)

'Mikołaj Kopernik' (B. Wituszyński 1969)

'Merkury 2000' (Żyła 2001)

'Mazowsze' (Grąbczewski przed 1963)

'Profesor Kownas' (Żyła 1993)

'Show Time' (Rojewski 2012)

'Św. Tereska z Lisieux' (Żyła 2001)

'Veneda' (Żyła 1997)

'Wspomnienie lata' (Rojewski 2012)

'Venrosa' (Żyła 1980)

Praca została wykonana w ramach programu wieloletniego IHAR-IO (2015-2020), zadanie 1.3 „Gromadzenie, zachowanie w kolekcjach ex situ, kriokonserwacja oraz charakterystyka, ocena, dokumentacja i udostępnianie zasobów genowych i informacji w zakresie roślin warzywnych, sadowniczych, ozdobnych i miododajnych oraz spokrewnionych dzikich gatunków”, finansowanego przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.